

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЯК ФУНКЦІОНАЛЬНА ОДИНИЦЯ В СИСТЕМІ АНГЛОМОВНОЇ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОГРАФІЇ**О. В. ГОРДІЄНКО**, кандидат філологічних наук, доцент,
Запорізький державний медичний університетE-mail: olena.gord@gmail.com<https://orcid.org/0000-0003-2936-2630>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню такого напрямку лінгвістики, як лексикографії, а саме термінологічній лексикографії галузі медицини. Питання історії укладання, збору і обробки даних, структури, типології, використання англійських медичних енциклопедій залишається відкритим на теренах металексикографічних розвідок, що свідчить про актуальність даного дослідження. В роботі виявлено особливості англійської медичної енциклопедії, як функціональної одиниці в системі англійської медичної термінографії в діахронії та синхронії. Матеріалом дослідження є 259 англійських медичних енциклопедій. Історичний проміжок часу охопив період VII ст. – XXI ст. Результати дозволили зробити наступні висновки: англійська медична енциклопедія поєднує на структурних рівнях як лінгвістичні так енциклопедичні параметри реєстрації медичного терміну в залежності від вимог користувача; медична енциклопедія виконує функції інвентаризації, кодифікації, реєстрації медичного терміну, а також збереження й передачі накопичених знань інструментами загальної лексикографії і лексикографії для спеціальних цілей; англійська медична енциклопедія є невід'ємною одиницею англійської медичної термінографії, як відкритої динамічної системи, яка функціонує в рамках взаємодії лінгвістичних і під впливом екстралінгвістичних параметрів. Перспективами подальшого дослідження є комплексне вивчення всіх складників англійської медичної термінографії як динамічної системи, що функціонує в рамках та під впливом науково-технічного процесу.

Ключові слова: металексикографія, англійська термінографія, медична енциклопедія, енциклопедичний словник, медичний термін, лексикографічний аналіз.

Актуальність дослідження. Стаття присвячена дослідженню такого напрямку лінгвістики, як лексикографії, а саме термінологічній лексикографії галузі медицини, яка має свою глибоку і багатовікову історію. Не дивлячись на те, що практична протолексикографія зародилася ще в XXVIII ст. до н. е. завдяки першим «силабаріям» і «вокабуляріям» шумерів Месопотамії [8, с. 13], отримала своє становлення у давні часи в Єгипті, Римі, країнах Сходу і почала свій розвиток зі створення перших словників у XV ст. в Європі [8, с. 13-36], її теоретичні дослідження були започатковані європейськими дослідниками в XIX ст. [6, с. 259]. Фактично тільки в XX ст. лексикографія отримала своє металексикографічне (методами теоретичної лексикографії) відображення у роботах Л. В. Щерби і Ладіслава Згусти [10; 19].

Що стосується саме лексикографії для спеціальних цілей (термінографії), то її термінологічний апарат ще продовжує формуватися, про що свідчать дискусії в ряді досліджень [3; 5; 11; 12; 13]. Також існують певні роботи, щодо практики укладання спеціальних словників [15]. Такі дискусії підтверджують, що термінографія потребує більш детального вивчення, як її теоретичних так і практичних аспектів. Особливо нагальним є вирішення цих проблем в період глобалізації англійської мови, яка охопила всі галузі знань.

Найбільш важливою галуззю у всі часи була медицина, яка завжди впливала на життя людства і продовжує це робити, приймаючи до уваги всі наслідки розвитку науково-технічного прогресу. Доказом цього є реалії в яких світ живе сьогодні в XXI столітті, коли під загрозою опинилося виживання людини, як виду

під впливом глобальних пандемій.

Саме розв'язання питань плідної комунікації в галузі медицини зможе бути вирішено завдяки роботі лексикографів, що допоможе швидко перекладати та розуміти медичні терміни і, саме головне, якісно їх використовувати. Необхідне чітке дотримання загальних лексикографічних принципів при укладанні термінологічних словників (адекватність, точність, однозначність, лаконічність, тощо), приймаючи до уваги всю складність термінополя медицини (полісемія, скорочення, аббревіатури, епоніми, неологізми, тощо).

Так, теоретичні розвідки на теренах медичної термінографії не представлені в значній кількості, але знайшли своє відображення в декількох роботах, щодо загальних особливостей медичного терміну, методів їх реєстрації та опису укладання окремих словників [4; 7; 9; 16; 17; 18].

Нажаль, питання історії укладання, збору та обробки даних, структури, типології, використання англomовних медичних енциклопедій залишається відкритим на теренах металексикографічних розвідок, що свідчить про **актуальність** даного дослідження.

Метою роботи є дослідити особливості англomовної медичної енциклопедії, як функціональної одиниці в системі англomовної медичної термінографії в діахронії та синхронії.

Для досягнення мети було сформовано цілу низку **завдань**: провести аналітичний аналіз теоретичної літератури в рамках загальної та англomовної медичної термінографії; скласти список англomовних медичних енциклопедій за весь час їх існування з фокусом на перше видання для окреслення чіткої історичної перспективи; провести лексикографічний аналіз відібраних енциклопедій методами металексикографії; виявити особливості енциклопедичної традиції і визначити її місце в англomовній медичній лексикографії; описати та зіставити отримані результати з метою формування висновків і перспектив дослідження.

Матеріалом дослідження є англomовні медичні енциклопедії, які були відібрані з каталогів *National Library of Medicine, Simon Frazer University Library, The British Library, The Internet Archive, Library of Congress, WorldCat, Національної Бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. Історичний проміжок часу охопив період VII ст. – XXI ст. Корпус англomовних медичних енциклопедій, які було залучено до дослідження, включає 259 словників.

Методологія роботи носила комплексний характер: *аналітичний огляд літератури* було використано для виявлення лакун в лінгвістиці; *метод суцільної вибірки* – для складання списку англomовних медичних енциклопедій; *діахронічний та синхронний підходи* – для вивчення історії укладання і сучасного стану медичної термінографії; *метод кількісного аналізу*; *метод критичного аналізу словників* – для аналізу англomовних медичних енциклопедій на рівні мега-, макро-, мікроструктур; *дескриптивний і зіставний методи* – для опису та систематизації отриманих результатів.

Результати дослідження та обговорення. Дослідження енциклопедичної лексикографічної традиції в англomовній медичній термінографії виявило, що енциклопедії в кількості 259 *словникових довідників* представлені одномовними, двомовними і багатомовними виданнями різного обсягу в паперовій та електронній формах. Кількісна та типологічна характеристики в ній варіюють від 227 різноманітних класичних *медичних енциклопедій* до 32 *медичних енциклопедичних словників*.

З огляду на лексикографічні принципи укладання (об'єкт опису; методи відбору, репрезентація, експлікація, реєстрація термінів на рівнях мега-, макро- та мікроструктур, орієнтація на користувача) *медичні енциклопедії* було диференційовано на класичні науково-практичні та науково-популярні енциклопедичні словникові довідники, що описують фактичні дані.

Медичні енциклопедичні словники – на загальні медичні та вузькоспеціальні медичні енциклопедичні словники, що описують медичний концепт в рамках терміносистеми медицини і поєднують традиційні лінгвістичні підходи з елементами енциклопедизації при реєстрації медичних термінів.

Аналіз англomовних медичних енциклопедій в діахронії показав, що енциклопедична традиція в англomовній медичній термінографії була започаткована в VII столітті виданням енциклопедії *The Etymologies of Isidore of Seville*, яка була укладена за тематичним принципом і медицина була одним із її розділів. Подальший розвиток було відзначено укладанням медичних енциклопедій, які були представлені загально медичними та вузькоспеціальними медичними енциклопедіями.

Прикладами медичних енциклопедій XIX ст. є такі видання: *The cyclopaedia of anatomy and physiology (1836)*, *The Dictionary of Medical Specialists, being a classified list of London practitioners who chiefly attend to special departments of medicine and surgery (1889)*.

У XX столітті кількість медичних енциклопедій починає стрімко зростати. Вивчення динаміки розвитку енциклопедичної традиції в англomовній медичній термінографії показало, що починаючи з 1960х років кожні десять років видавалося в середньому 50 енциклопедій із збільшенням їх кількості у 1990х до 70 та з подальшим підвищенням цієї тенденції у 2000х роках до 100 видань за 10 років.

Серед енциклопедичних видань XX та XXI століть можна навести такі приклади: *The Home Medical Encyclopedia (1949)*, *Collins Family Medical Encyclopedia (1952)*, *Pears Medical encyclopaedia (1971)*, *The Penguin Medical Encyclopedia (1972)*, *British Medical Association family health encyclopedia (2001)*, *Encyclopedia of medical anthropology: health and illness in the world's cultures (2004)*.

Прикладом перекладного багатомовного медичного енциклопедичного

словника української медичної термінографічної традиції XXI століття є *Українсько-латинсько-англійський медичний енциклопедичний словник 2012 року* видання у 4-х томах, який включає близько 52000 медичних термінів.

В свою чергу англomовна медична термінографія XXI століття стрімко збагачується електронними медичними енциклопедіями: *Medical Encyclopedia MedlinePlus*, *Medical Encyclopedia WebMD*, *MedicineNet*, *Medpedia*, *Encyclopedia of the Human Body*. *3D Human Anatomy Model*.

Лексикографічний аналіз медичних енциклопедій виявив, що вони мають класичну структуру енциклопедії на рівні мега-, макро- та мікроструктур. Їх структура і наповнення залежить від обсягу енциклопедії і адресату. Дословникові та після словникові частини містять інформацію від укладачів про особливості структури енциклопедії, як користуватися словником, пояснення щодо абревіатур і скорочень, додаткові уточнюючі схеми і таблиці, термінологічні індекси або покажчики.

В самому тілі енциклопедій терміни, як правило, подаються в алфавітному порядку з позначенням наголосу, представленням етимологічної інформації і безпосередньо дефініції, де подається енциклопедичний опис фактичної інформації про термін з використанням ілюстрацій, перехресних посилань на другі словникові статті та джерела інформації.

Лексикографічний аналіз енциклопедичних медичних словників продемонстрував, що вони дотримуються вимог щодо реєстрації лінгвістичних характеристик медичного терміну, які закладено у традиційній медичній термінології і термінографії.

Так, наприклад, лексикографічний аналіз словника *Агло-руський медицинский энциклопедический словарь / Russian Edition of Stedman's Medical Dictionary (RESMD) 2003 року* видання показав, що він є двомовним перекладним енциклопедичним словником створеним, як 26-те видання *Stedman's Medical Dictionary* з перекладом на російську мову. Словник

чітко зберігає лексикографічну традицію закладену доктором Томасом Стедманом ще в 1911 році при укладанні його першого словника *A Practical Medical Dictionary*. *RESMD* видано в паперовому варіанті одному томі на 718 сторінках.

Аналіз *мегаструктури RESMD* свідчить про те, що словник включає передмову, вказівки щодо правил використання словником, абрєвіатури оригінального словника, сам словник та низку додатків в післясловниковій частині. У передмові, яка написана американськими та російськими редакторами, надається коротка інформація про історію словника та його актуальність. В додатках пропонуються список латинських, спеціальних виразів та скорочень, порівнювальні шкали температур, міри довжини і ваги англомовних країн, аптекарські міри, побутові міри ваги, абрєвіатури, що використовуються в медичній літературі.

Макро- і мікроструктури RESMD схожі зі структурами традиційних перекладних медичних лінгвістичних словників за винятком відсутності схем та ілюстрацій у словниковій статті і в тілі самого словника. *RESMD* має алфавітну будову з використанням відсилок і перехресних посилань у словникових дефініціях, які є наскрізними у всій макроструктурі словника. Вхідними одиницями є прості і складні англомовні медичні терміни які виражені іменниками, прикметниками, дієсловами, а також словосполученнями. Самі скорочення і абрєвіатури не є самостійними вхідними одиницями, але їх перелік з поясненнями наведено в окремих додатках.

Мікроструктура словника складна інтегрована. Словникова стаття складається з основної статті і підстатті. Термін вводиться англійською мовою жирним шрифтом з поділом на склади, транскрипцією, етимологічною характеристикою, перекладом на російську. Застосування спеціальних позначок (наприклад, *NA (Nomina Anatomica)*), ілюструє джерело терміну.

Стаття має одну чи декілька

підстатей в залежності від кількості перекладів в словниковій дефініції. Також зазначається галузь застосування терміна (наприклад, *Анатомія*), а також наявність синонімів з перекладом. Епоніми описуються детально із застосуванням фактичної інформації про їх походження та значення. В словникових дефініціях широко використовуються скорочення і абрєвіатури, що сприяє лаконічності представлення даних.

Лексикографічний аналіз *електронних англомовних медичних енциклопедій*, свідчить про те, що вони є більш зручними порівняно з паперовими завдяки застосуванню сучасних електронних технологій. Їх структури є змішаними і поєднують методи, які розроблені в традиційній лексикографії з сучасними методами електронної лексикографії (наприклад, гіперпосилання). Словникові статті іноді включають аудіо і відео посилання, що робить подачу даних про термін більш зрозумілою для користувача.

Незважаючи на те, що стрімкий розвиток електронної лексикографії дозволяє вчасно реєструвати неологізми, укладачі іноді не дотримуються вимог, щодо опису і кодифікації медичного терміну в традиційній термінології та лексикографії.

Зіставлення результатів попередніх досліджень в рамках англомовної медичної лексикографії [1; 2; 14] та результати даного дослідження дозволили прийти до висновку, що англомовна медична енциклопедія є невід'ємною функціональною одиницею англомовної медичної термінографії як динамічної системи. Основними функціями медичних енциклопедій є інвентаризація, кодифікація і реєстрація медичного терміна, а також збереження й передача накопичених знань інструментами загальної лексикографії та лексикографії для спеціальних цілей (термінографії).

З огляду на енциклопедичні і лінгвістичні параметри медичної енциклопедії вона є складовою англомовної медичної термінографії, як

відкритої динамічної системи, яка функціонує в рамках взаємодії лінгвістичних і під впливом екстралінгвістичних параметрів.

Доказом цього є такі характеристики медичної енциклопедичної традиції, що вписуються в загальну медичну англійську термінографічну традицію: стан і поведінка системи (відображається в залежності від впливу екстралінгвістичних факторів і внутрішніх потреб); безперервність функціонування (про це свідчить тривалий час її постійного існування з самого зародження у VII віці); розвиток (постійне вдосконалення на рівні структур словників); динамічність (знаходиться в постійному русі, активно діє, демонструє взаємодію на структурних рівнях); складність (формується з багатьох складових на рівні комплексу типологічних параметрів); самозбереження (приспособлення до змін часу, реєстрація нових термінів з використанням нових методів, наприклад, в електронній лексикографії); цілеспрямованість (наявність цілей та завдань при реєстрації термінів в залежності від типу словника); керованість (врахування потреб користувача, вимог

термінології і лексикографії); адаптивність (приспособлення до стану і потреб часу); стійкість (має усталені функції і вимоги).

Результати, які було отримано у ході роботи дозволили дійти до наступних **висновків**: англійська медична енциклопедія поєднує на структурних рівнях як лінгвістичні, так енциклопедичні параметри реєстрації медичного терміну в залежності від вимог користувача; медична енциклопедія виконує функції інвентаризації, кодифікації, реєстрації медичного терміну, а також збереження й передачі накопичених знань інструментами загальної лексикографії та лексикографії для спеціальних цілей; англійська медична енциклопедія є невід'ємною одиницею англійської медичної термінографії, як відкритої динамічної системи, яка функціонує в рамках взаємодії лінгвістичних і під впливом екстралінгвістичних параметрів.

Перспективами подальшого дослідження є комплексне вивчення всіх складників англійської медичної термінографії як динамічної системи, що функціонує в рамках та під впливом науково-технічного процесу.

Список використаних джерел

1. Гордиенко Е. В. Зарождение медицинской терминологии сквозь призму формирования и развития медицинской терминологии. Актуальные проблемы романо-германской филологии и методики преподавания иностранных языков. Материалы IX Международной научной конференции, Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины, Гомель, Беларусь, 25 октября 2019. С. 130-134.
2. Гордиенко Е. В. Периодизация и тенденции развития переводной англоязычной терминологии области медицины. Наукові записки Національного Університету Острозька Академія. Науковий журнал. Серія «Філологія». Острог, 2019. Випуск 8 (76). С. 141-145.
3. Дубичинский В. В. Основные принципы и понятия терминологии. Лексикология. Терминоведение. Стилистика: сб.

науч. тр. / отв. ред. В. Ф. Новодранова. Москва: Пресса, 2003. С. 79-85.

4. Зацний Ю. А., Янков А. В. Нові слова та словосполучення англійської мови в галузі медичної науки і практики: англо-український словник. Вінниця: Нова книга. 2014. 295 с.

5. Карпова О. М., Щербакова Е. В. PR: проблемы терминологического описания. Иваново. Иван, гос. ун-т, 2005. 184 с.

6. Лингвистический энциклопедический словарь / ред. В.Н. Ярцевой. Москва : Советская энциклопедия, 1990. 684 с.

7. Маджаева С. И. Проблема лексикографического описания медицинских терминов. Вестн. Волгогр. гос. ун-та. Сер. 2, Языкозн. 2009. № 1(9). С. 179-184.

8. Хяютин А. Очерки по истории развития лексикографии. Москва : Канон-Пресс - Ц, Кучково поле, 1998. 119 с.

9. Чернявский М. Н. Краткий очерк истории и проблем упорядочения меди-

цинской терминологии. Энциклопедический словарь медицинских терминов. Москва, 1984. Т. 3. С. 410-424.

10. Щерба Л. В. Опыт общей теории лексикографии: Этюд I. Основные типы словарей. Известия Академии Наук Союза ССР. М. : Изд-во АН СССР, 1940. Т. I. № 3. С. 89-117.

11. Alberts M. Lexicography versus Terminography. *Lexikos 11 (AFRILEX-reeks/series 11: 2001)*: P. 71–84 <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/view/840/378>.

12. Bergenholtz, H., Kaufmann U. Terminography and lexicography. A critical survey of dictionaries from a single specialised field. *Journal of linguistics. Hermes*, 1997. no.18. P. 91-125.

13. Brekke M. Lexicography and Terminography: A Complementary View. *Language for Special Purposes: Perspectives for the New Millennium*. Tübingen: M. Niemeyer, 2001. P.179-187.

14. Gordiyenko O. English Medical Lexicography: Diachronic Analysis. International Conference “Language and Modern Technologies V: Issues of Historical and Etymological Lexicography”. Tbilisi, Georgia. December 15-17, 2019. P. 36-37.

15. Manual of Specialised Lexicography: the Preparation of Specialised Dictionary / Ed. by H. Bergenholtz, S. Tarp. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1995. 254 p.

16. Sidney I. Landau BA, MFA (1989) Editorial Preparation of the International Dictionary of Medicine and Biology, *Science & Technology Libraries*, 9:3, 97-106, DOI: 10.1300/J122v09n03_10

17. Simon of Genoa's. *Medical Lexicon*. Ed by Zipster Barbara Publisher: Warschau/Berlin: De Gruyter Open, 2013. 164 p.

18. Tyrkkö J. A Physical Dictionary (1657): The First English Medical Dictionary in Selected Proceedings of the 2008 Symposium on New Approaches in English Historical Lexis (HEL-LEX 2). Somerville: Cascadilla Press. 2009. P. 171-187.

19. Zgusta L. *Manual of Lexicography*. The Hague : Prague Academia, 1971. 360 p.

References

1. Alberts, M. (2001), Lexicography versus Terminography. *Lexikos 11 (AFRILEX-reeks/series 11: 2001)*, 71–84 <https://lexikos.journals.ac.za/pub/article/view/840/378>.

2. Bergenholtz, H., Kaufmann U. (1997), Terminography and lexicography. A critical survey of dictionaries from a single specialised field. *Journal of linguistics. Hermes*. no.18, 91-125.

3. Brekke, M. (2001), Lexicography and Terminography: A Complementary View. *Language for Special Purposes: Perspectives for the New Millennium*. Tübingen: M. Niemeyer, 179-187.

4. Chernyavskiy, M. N. (1984), *Kratkiy ocherk istorii i problem uporyadocheniya meditsinskoj terminologii*. Entsiklopedicheskiy slovar meditsinskikh terminov. Moscow. T. 3, 410-424.

5. Dubichinskiy, V. V. (2003), Osnovnye printsipy i ponyatiya terminografii. *Leksikologiya. Terminovedenie. Stilistika : sb. nauch. tr. / otv. red. V. F. Novodranova*. Moscow: Pressa, 79-85.

6. Gordiyenko, Ye. V. (2019), Periodizatsiya i tendentsii razvitiya perevodnoy anglo-yazychnoy terminografii oblasti meditsiny [The periodization and trends of bilingual and multilingual English medical terminography development]. *Naukovi zapiski Natsionalnogo Universitetu Ostrozka Akademiya. Naukoviy zhurnal. Seriya «Filologiya»*. Ostrog. Vol. 8 (76), 141-145.

7. Gordiyenko, Ye. V. (2019), Zarozhdenie meditsinskoj terminografii skvoz prizmu formirovaniya i razvitiya meditsinskoj terminologii [The emergence of medical terminography through the prism of the formation and development of medical terminology]. *Aktualnye problemy romanogermanskoj filologii i metodiki prepodavaniya inostrannykh yazykov. Materialy IX Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii, Gomelskiy gosudarstvennyy universitet imeni Frantsiska Skoriny, Gomel, Belarus*, 130-134.

8. Gordiyenko, O. (2019), English Medical Lexicography: Diachronic Analysis. International Conference “Language and

Modern Technologies V: Issues of Historical and Etymological Lexicography". Tbilisi, Georgia. December 15-17, 36-37.

9. Karpova, O. M., Shcherbakova, Ye. V. (2005), PR: problemy terminograficheskogo opisaniya. Ivanovo : Ivan, gos. un-t, 184.

10. Khayutin A. (1998) Ocherki po istorii razvitiya leksikografii. Moscow : Kanon-Press - Ts, Kuchkovo pole, 119.

11. Lingvisticheskiy entsiklo-pedicheskiy slovar (1990) / red. V. N. Yartsevov. Moscow : Sovetskaya entsiklopediya, 684.

12. Madzhaeva, S. I. (2009), Problema leksikograficheskogo opisaniya meditsinskikh terminov. Vestn. Volgogr. gos. un-ta. Ser. 2, Yazykoz. № 1(9), 179–184.

13. Manual of Specialised Lexicography: the Preparation of Specialised Dictionary (1995), Ed. by H. Bergenholtz, S. Tarp. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 254.

14. Shcherba, L. V. (1940), Opyt obshchey teorii leksikografii: Etyud I. Osnovnye tipy slovarey. Izvestiya Akademii Nauk Soyuza SSR. Moscow : Izd-vo AN SSSR. T. 1. № 3, 89-117.

15. Sidney, I. Landau BA, MFA (1989), Editorial Preparation of the International Dictionary of Medicine and Biology, Science & Technology Libraries, 9:3, 97-106, DOI: 10.1300/J122v09n03_10

16. Simon of Genoa's. Medical Lexicon (2013), Ed by Zipster Barbara Publisher: Warschau/Berlin : De Gruyter Open, 164.

17. Tyrkkö, J. (2009), A Physical Dictionary (1657): The First English Medical Dictionary in Selected Proceedings of the 2008 Symposium on New Approaches in English Historical Lexis (HEL-LEX 2). Somerville: Cascadilla Press, 171-187.

18. Zatsniy, Yu. A., Yankov, A. V. (2014), Novi slova ta slovospoluchennya anhliys'koyi movy v haluzi medychnoyi nauky i praktyky: anhlo-ukrayins'kyy slovnyk [New words and phrases of the English language in the field of medical science and practice: English-Ukrainian dictionary]. Vinnitsya : Nova kniga, 295.

19. Zgusta, L. (1971), Manual of Lexicography. The Hague: Prague Academia, 360.

ENCYCLOPAEDIA AS A FUNCTIONAL UNIT IN THE SYSTEM OF ENGLISH MEDICAL TERMINOGRAPHY O. V. Gordiyenko

Abstract. *The article is devoted to the study of lexicography, namely terminological lexicography of medicine. Medicine is the most important field, which has always influenced the lives of mankind, taking into account all the consequences of scientific and technological progress. The proof of this are the realities where the world is today in the 21st century, when human survival is threatened under the influence of global pandemics. The solution of the problems of fruitful communication in the field of medicine can be solved due to the work of lexicographers. It is necessary to follow strictly general lexicographic principles when compiling terminological dictionaries, taking into account the complexity of the terminology of medicine (polysemy, abbreviations, acronyms, eponyms, neologisms, etc.). Unfortunately, in this context the question of the history of compiling, collecting and processing data, structure, typology, use of English medical encyclopaedias remains open in the field of metalexicographic exploration, which indicates the relevance and originality of this study. The aim of the work is to identify the features of the English medical encyclopaedia as a functional unit in the system of English medical terminology using diachronic and synchronic approaches. The study was based on English medical encyclopaedias, which were selected from the catalogues of National Library of Medicine, Simon Fraser University Library, The British Library, The Internet Archive, Library of Congress, WorldCat, National Library of Ukraine named after V.I. Vernadskyi. The period of study covered VII century. – XXI c. The methodology was comprehensive: an analytical review of the literature was used to identify lacunas in linguistics; diachronic and synchronic approaches – to study the history of*

dictionaries compilation and the current state of medical terminography; method of quantitative analysis; method of critical analysis of dictionaries – for lexicographic analysis of English medical encyclopaedias at the levels of mega-, macro-, microstructures; descriptive and comparative methods – to describe and systematize the results. The study of the encyclopaedic lexicographic tradition in English medical terminology revealed that encyclopaedias of 259 dictionary reference books are presented in monolingual, bilingual and multilingual editions of various volumes in paper and electronic forms. Quantitative and typological characteristics vary from 227 different classical medical encyclopaedias to 32 medical encyclopaedic dictionaries. The results obtained in the course of the study allowed to reach the following conclusions: the English medical encyclopaedia combines at the structural levels both linguistic and encyclopaedic parameters of medical term registration depending on the user's requirements; the medical encyclopaedia performs the functions of codification, registration of a medical term, as well as accumulation and transfer of accumulated knowledge with the tools of general lexicography and lexicography for special purposes; English medical encyclopaedia is an integral part of English medical terminography as an open dynamic system that operates within the interaction of linguistic and under the influence of extralinguistic parameters. The prospects for further research are in the comprehensive study of all components of English medical terminography as a dynamic system that operates within and under the influence of scientific and technical process.

Keywords: *metalexicography, English terminography, medical encyclopaedia, encyclopaedic dictionary, medical term, lexicographic analysis.*